

แนวทางการวิจารณ์และประเมินการฝึกพูดแบบเตรียมตัว

บทที่ 11 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ประเด็นที่พิจารณา	ดี (เกินเกณฑ์)	พอใช้ (ผ่านเกณฑ์)	ต้องปรับปรุง (ตกเกณฑ์)
ทักษะเบื้องต้น :			
1. การแต่งกาย (เสื้อผ้า, รองเท้า, เครื่องประดับ...)	สะอาด, เรียบร้อย, สุภาพ ตามหลักสากล เหมาะสมกับ ตัวผู้พูด, โอกาส และสถานที่	สะอาด, เรียบร้อยพอควร ไม่ค่อยเหมาะกับโอกาสและ สถานที่ แต่ยังพออนุโลมได้	ไม่เรียบร้อยหรือไม่สุภาพ ไม่เหมาะสมกับการปรากฏ กายต่อที่ชุมชน (ดูขัดตา)
2. การปรากฏกาย	เข้าสู่แท่นอย่างสง่าผ่าเผย, ทักทายต้องครบถ้วน, ยืนตัว ตรง มือวางแท่น	เข้าสู่แท่นงามสง่าพอควร, ทักทายต้อง, ยืนตัวตรง มือ วางแท่น, ปรับไมค์ครั้งเดียว	เข้าสู่แท่นดูไม่ค่อยมั่นใจ, ทัก ทายครบถ้วน, ยืนค่อมตัว พักขา หรือเท้าแท่น, จับไมค์บ่อย
3. อาการประหม่า	ไม่สามารถสังเกตเห็นเลย ตลอดการพูด	สังเกตเห็นในบางช่วงแต่ไม่ รบกวนการพูดมากนัก	สังเกตเห็นเกือบตลอดเวลา และมีมากจนรบกวนการพูด
4. ลักษณะ โครงสร้างของ สุนทรพจน์	แบ่งการพูดเป็นคำนำ เนื้อหา และสรุปชัดเจน, จัดเวลาให้ แต่ละส่วนอย่างเหมาะสม, ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน	โครงสร้างชัดเจนพอควร ยัง พอจะเห็นคำนำและบทสรุป, คำนำหรือบทสรุปยาวหรือสั้น ไป, ทั้ง 3 ส่วนสอดคล้องกัน	ไม่มีโครงสร้าง, ขาดคำนำ หรือขาดบทสรุป, โครงสร้าง ทั้ง 3 ส่วนมีส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่สอดคล้องกัน
5. ลักษณะการใช้ ภาษา ประกอบการพูด	ใช้ได้เหมาะสมและเหมาะ- เจาะ, ดูเป็นธรรมชาติ, เน้น ย้ำหรือแสดงภาพพจน์ได้ดี	ใช้พอสมควร, อาจดูไม่ค่อย เป็นธรรมชาติ แต่เน้นย้ำ หรือแสดงภาพพจน์ได้ดี	ไม่ใช้เลยหรือใช้มากจน สับสน ใช้ไม่สอดคล้องกับ เนื้อหา, ดูไม่เป็นธรรมชาติ
6. คุณภาพของ เสียงและจังหวะ การพูด	ปรับระดับทึม-แหลม, พลัง ดัง-เบา, อัตราเร็ว-ช้า, ทั้ง จังหวะหยุดและเน้นคำได้ดี	ส่วนใหญ่ใช้พลังและระดับ เสียงได้ค่อนข้างดี ความเร็ว และจังหวะพอเหมาะ	ใช้เสียงโทนเดียวหรือดังคงที่, ปรับเร็วช้าไม่เหมาะ จังหวะ หยุดหรือเน้นคำผิดพลาด
7. การกวาด/สบตา	ทั่วถึงทั้งห้องและตลอดเวลา, ดูเป็นธรรมชาติ	สบตาผู้ฟังตลอด แต่อาจยัง ไม่ทั่วถึง	ไม่ค่อยสบตา หรือมองอยู่จุด เดียว
8. ความกระชับชัด ของเนื้อหา	เนื้อหาฟังเข้าใจและติดตาม ได้ง่าย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่สับสนหรือไม่คลุมเครือ	เนื้อหาส่วนใหญ่เข้าใจง่ายไม่ สับสน จะมีจุดที่คลุมเครือ บ้างในส่วนไม่สำคัญ	ยังมีความคลุมเครือและ สับสนอยู่บ้าง บ้างช่วงยังใช้ ภาษาที่ซับซ้อนเข้าใจยาก
ทักษะตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายประจำบท (ลักษณะสำคัญที่ต้องให้ความสนใจและวิจารณ์) :			
9. ความน่าสนใจ และประโยชน์ของ เรื่อง	เลือกปัญหาที่ผู้ฟังส่วนใหญ่ สนใจและมีประโยชน์อย่าง ชัดเจน	เลือกปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้ ฟัง มีประโยชน์และนำไป ความสนใจพอสมควร	เลือกปัญหาที่ไม่น่าสนใจ ไม่มี ประโยชน์ หรือไม่เกี่ยวข้อง กับผู้ฟังเลย
10. ลักษณะการนำ เสนอปัญหา	สามารถชี้ให้เห็นความรุนแรง ของปัญหาโดยมีข้อมูลและ ตัวอย่างสนับสนุนที่ชัดเจน	นำเสนอความรุนแรงของ ปัญหาได้ดีพอควร มีตัวอย่าง มีข้อมูล แต่อาจน้อยเกินไป	ไม่สามารถเสนอความร้าย แรงของปัญหาได้อย่างชัดเจน ขาดข้อมูลตัวอย่างสนับสนุน
11. ลักษณะการ เสนอสาเหตุหรือ ที่มาของปัญหา	แจกแจงสาเหตุของปัญหาได้ ชัดเจนเป็นข้อๆ โดยมีข้อมูล หลักฐาน สถิติ สนับสนุน	แจกแจงสาเหตุของปัญหาได้ ชัดเจนในระดับหนึ่ง อาจยัง ขาดข้อมูลสนับสนุนอยู่บ้าง	ไม่สามารถแจกแจงสาเหตุ ของปัญหาได้อย่างชัดเจน ขาดข้อมูลสนับสนุนที่สำคัญ

ประเด็นที่พิจารณา	ดี (เกินเกณฑ์)	พอใช้ (ผ่านเกณฑ์)	ต้องปรับปรุง (ตกเกณฑ์)
12. ลักษณะการเสนอแนวทางแก้ไข	เสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับสาเหตุ น่าเชื่อถือ หรือสามารถนำไปปฏิบัติได้	เสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับสาเหตุพอควร หรืออาจนำไปปฏิบัติได้ยาก	เสนอแนวทางแก้ไขที่ไม่สอดคล้องกับสาเหตุ หรือเพื่อฝัน ไม่อาจนำไปปฏิบัติได้จริง
ทักษะเพิ่มเติม (พิจารณาประกอบการวิจารณ์แต่ไม่ใช่ประเด็นสำคัญตามบทพูด) :			
13. ลักษณะการพูดและคำฟุ่มเฟือย	พูดแบบเป็นธรรมชาติ, ไม่มีคำฟุ่มเฟือยใดๆ เลย	พูดแบบท่องจำมาพูด, มีคำฟุ่มเฟือยบ้างเล็กน้อย	พูดแบบอ่านบท, เห็นคำฟุ่มเฟือยอย่างชัดเจน(มาก)
14. ความราบรื่นในการพูด	พูดพรั่งพรู, ไม่ติดขัด, ไม่สืมนื้อหา ไม่หยุดเงียบนานๆ	พูดค่อนข้างต่อเนื่อง, ติดขัด หรือมีสะดุดบ้างเล็กน้อย	พูดไม่ต่อเนื่อง, มีสะดุดบ่อยๆ, มีนิ่งเงียบไปนานๆ
15. คำควบกล้ำ / การออกเสียง ร-ล	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องเกิน 90 %	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องระหว่าง 60 - 90%	ออกเสียงควบกล้ำ, ร-ล ถูกต้องต่ำกว่า 60 %
16. การใช้ภาษาต่างประเทศ	ใช้เฉพาะศัพท์เทคนิคโดยอธิบายทุกคำ และใช้แต่คำที่ไม่มีคำแปลภาษาไทย หรือแปลไทยแล้วไม่เป็นที่รู้จัก	พูด(คำที่มีคำไทยอยู่แล้ว หรือศัพท์เทคนิค)ปนอยู่บ้างเล็กน้อย บ้างครั้งไม่แปล หรือไม่อธิบายความหมาย	พูดติดปากอยู่ตลอด ทั้งที่มีคำไทยใช้ได้ หรือพูดแล้วไม่อธิบายความหมายหรือแปลเป็นภาษาไทยเลย
17. ปฏิกริยาของผู้ฟัง	ไม่มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่ง, ให้ความสนใจตลอด	มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่งบ้าง แต่ส่วนใหญ่สนใจฟัง	มีการพูดคุยหรือลุกจากที่นั่งตลอด, ไม่สนใจฟัง
18. การอ้างอิงแหล่งข้อมูล	ทุกครั้งที่ยกเอาข้อมูล, คำพูด หรือบทประพันธ์ของผู้อื่นมาก็แจ้งที่มาหรือต้นตอเสมอ	แจ้งที่มาหรือต้นตอของข้อมูล คำพูด หรือบทประพันธ์ที่ยกเอามาพูดได้เพียงบางส่วน	ไม่แจ้งที่มาหรือต้นตอของข้อมูล, คำพูดหรือบทประพันธ์ที่ยกเอามาพูดเลย

ประเด็นสำคัญในการพิจารณาให้ผ่านบทที่ 11

1. ใช้เวลาอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด คือ ไม่มากหรือน้อยเกินกว่าช่วงบวก-ลบ 1 นาทีของเวลาที่กำหนดให้
2. ต้องไม่ใช่เรื่องเล่าแต่มีลักษณะของสุนทรพจน์ คือ สังเกตเห็นส่วนคำนำ เนื้อหา และสรุป ได้อย่างชัดเจน
3. ต้องเลือกเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้องหรือมีประโยชน์แก่ผู้ฟัง และสามารถชี้ให้ผู้ฟังเห็นความร้ายแรงหรือความสำคัญของปัญหาได้
4. สามารถแจกแจงสาเหตุของปัญหาออกมาได้อย่างชัดเจน
5. สามารถเสนอแนวทางแก้ไขที่สอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและพอที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้
6. ต้องไม่เป็นการพูดแบบอ่านบทที่เขียนมาตลอดการพูด